

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Psevdo-Poenitens Correctvs. Sive Doctrina Ecclesiae
Catholicæ, & Sanctorum, solemniorúmque Doctorum, De
Vera Poenitentia ...**

Dionysius <aus Werle>

Coloniæ Agrippinæ, 1692

Art. 2. Iejunium sine eleëmosynâ mortuum est: Et absque ea nequaquam;
cum eadem verò citissimè exauditur oratio nostra.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41634

IX. Et S. Cyprianus, *Ad placandum, inquit, & exorandum Dominum non voce sola, sed & jejunijs & lacrymis, & omni genere deprecationis ingemiscamus.* ita ille epist. 7. *fideles assiduis orationibus & enixis precibus instanter incumbentes* exhortabatur.

ARTICVLVS II.

Jejunium sine eleemosynâ mortuum est: Et absque ea nequaquam & cum eadem verò citissimè exauditur oratio nostra.

I. S. PETRUS CHRYSOLOGUS *(monitu Sanctorum Petri Apostoli, & Apollinaris Ravennatium Episcopi ac Martyris, circa annum 433. ordinatus eorundem antistes) serm. 43.* Tria sunt, fratres, per quæ stat fides, constat devotio, manet virtus; Oratio, jejunium, misericordia: Quod oratio postulat, impetrat jejunium, misericordia accipit. Oratio, misericordia,

K 6

cordia,

cordia, jejunium, sunt hæc tria unum; dant sibi invicem vitam: Est namque orationis anima jejunium; jejunii vita, misericordia est. Hæc nemo rescindat; nesciunt separari. Horum qui unum habet; ista qui simul non habet, nihil habet. Ergo qui orat, jejunet; qui jejunat, misereatur; audiat petentem, qui petens optat audiri. Auditum Dei aperit sibi, qui suum supplicanti non claudit auditum. Jejunium jejunator intelligat; esurientem sentiat, qui vult Deum sentire, quod esurit. Misereatur, qui misericordiam sperat. Pietatem qui quærit, faciat. Qui præstari sibi vult, præstet. Improbus petitor est, qui quod aliis negat, sibi postulat. Homo! Esto tibi misericordiæ forma: sic, quomodo vis, quantum vis, quàm citò vis misericordiam tibi fieri; Tam citò alii, Tantum, Taliter miserere. Ergo misericordia, oratio, jejunium fiant unum patrocinium ad Deum pro nobis. Hæc advocatio sit una. Una hæc oratio pro nobis

nobis sit triformis. Hæc cui in cœlestibus non assistunt, iste non subsistit in terris.

Et serm. 8. Quod est anima corpori, jejunio largitas hoc habetur: Sicut enim mortificatur corpus, à corpore anima cum recedit; ita mors est jejunii, largitatis abcessus. Misericordia & pietas jejunii sunt alæ, per quas tollitur & portatur ad Cœlum; sine quibus jacet & volutatur in terra. Jejunium sine misericordiâ simulachrum famis est; imago nulla est sanctitatis. Qui non jejunat pauperi, Deo fingit. Qui jejunans, prandium suum non erogat sed deponit, cupiditati probatur jejunare, non Christo.

Idem serm. 41. Jejunium est sanctitatis hostia, sacrificium Castitatis, sed sine misericordiæ incenso ad Divinum non potest conspectum in odorem suavitatis ascendere. Quod anima est corpori, hoc misericordiam constat esse jejunio. Quando jejunium ex miseri-

cordiâ vivit , tunc vivificat jejunan-
tem . . . Clamat Deus: Misericordiam
volo ! Homo ! Da Deo, quod vult ; si
vis tibi dari à Deo , quod vis . . . Fra-
tres ! sint deliciae pauperum nostra jeju-
niâ ; ut temporale jejunium nostrum in
æternas nobis possit delicias immutari.
Homo ! Dando pauperi , das tibi ;
quia, quod pauperi non dederis, habe-
bit alter ; tu solum, quod pauperi dede-
ris, hoc habebis. *Et serm. 4.* Misericor-
diam qui non dat alteri, tollit sibi. Mi-
sericordiam, qui seminat inopi, metet
sibi.

II. NECTARIUS , *ab anno. 382.*
ad 397. Archiep. Constantinop. Orat.
in S. Theodorum Mart. Ut corpus
spiritu destitutum , inutile planè
que inefficax est ; ita jejunium, eleë-
mosynâ nullâ stipatum , veluti imbe-
cille & roboris expers , invanum ple-
rumque abit.

III. S. AUGUSTINUS *in psalmũ*
42. in fine : Hæc justitia hominis in hac
vitas

vitā; jejunium, eleēmosyna, & oratio.
 Vis orationem tuam volare ad Deum?
 Fac illi duas alas; jejunium & eleēmosy-
 nam. *ita et S. ISIDORUS lib. 6.*
Etymolog. c. 19.

IV. S. CYPRIANUS *l. de opere &*
eleēmosynā, non procul inisio: Ostendit
 (*Archangelus Raphaël, Tob. 12. v. 8.*)
 orationes nostras & jejunia minus posse,
 nisi eleēmosynis adjuventur; depreca-
 tiones solas parum ad impetrandum
 valere, nisi factorum & operum acces-
 sione farciantur. Revelat Angelus &
 manifestat, & firmat, eleēmosynis peti-
 tiones nostras efficaces fieri, &c. *Et*
paulò ante: Qui obturat aures, ne audi-
 at imbecillum; & ipse invocabit Deum,
 & non erit qui exaudiat eum, *Proverb.*
21. v. 13. Neque enim promereri mise-
 ricordiam Domini poterit, qui miseri-
 cors ipse non fuerit; aut impetrabit de
 divina pietate; aliquid in precibus, qui
 ad precem pauperis non fuerit hu-
 manus.

V. S.

V. S. AMBROSIVS *serm.* 26. in
 jejunio, *inquit*, exigitur, ut prandia
 nostra pauperibus erogentur; & quod
 præsari eramus, non in nostris saccu-
 lis, sed in visceribus pauperum repona-
 mus. *Item*: Tale est jejunium sine
 eleëmofyna, qualis est lucerna sine
 oleo. *Et serm.* 41. Qui abstinemus &
 minimè prandemus, hoc tempore
 prædia nostra pauperibus prærogemus:
 Hæc est enim vera justitia, si te esurien-
 te cibo tuo alius satiatur; & tu tuis
 jejuniis Dominum roges, & ille pro te
 satiatus exoret. Ceterùm qui sic absti-
 net, ut nihil pauperibus de suis epulis
 largiatur, videtur quæstum sibi suum
 fecisse jejunium, & negotiationem
 parcendo.

VI. S. JOAN. CHRYSOT. *serm.*
 I. *de jejunio*: Non, *inquit*, negotiatio
 jejunium est, ut lucrum faciamus non
 edendo; sed; ut, quod manducaturus
 eras; pauper, jejunante te, comedat:
 Fiatque tibi duplex bonum; tum quòd
 jeju-

jejunas ; tum quòd alius non esurit. *Et homil. 5. de Pœnitentia* : POENITENTIA SINE ELEEMOSINA MORTUA EST ; & sine plumis nequit volare pœnitentia, pennas eleëmofynæ non habens.

VII. S. AUGUST. in psalm. 42.

Noli jejunium putare sufficere ... Fructuosæ erunt angustix tuæ , si alteri præstiteris latitudinem. Quàm multos pauperes saginare potest intermissum hodie prandium nostrum ! ita jejuna, ut alio manducante prandisse te gaudeas ; propter orationes, ut exaudiaris : ibi enim (Isa. 58. v. 9.) ait : Adhuc loquente te, dicam : Ecce adsum ; si fregeris ex animo esurienti panem. Si panem dederis tristis , & panem & meritum perdidisti. *Et serm. 65. de Tempore* : Jejunia , ut plena sint & suffarta, misericordiæ pinguedine saginentur : Demus esurientibus prandium nostrum . Nec putes jejunia sola sufficere ad sananda vulnera peccatorum,

catorum, ni medicamento eleëmofynæ recreentur. jejunium ergo tuum te castiget, sed latificet alterum; & ita fructuosæ erunt angustia tuæ, si alteri latitudinem præstent: Nam manducante paupere de bonis tuis prandet CHRISTUS, qui se in paupere esurire testatur.

VIII. S. FULGENTIUS, *Episc. Ruspenfis, anno D. 533. et. 66. defunctus, ep. 2. ad Gallam, de viduitate servanda: cap 16.* Quicquid tuis apparatibus subtrahis, esurientibus tribue; & quicquid tibi deducis, egenis expende: Voluntarium jejunium tuum esuriam sublevet indigentium; ut in fructu misericordiæ tuorum possit jejuniorum fecunditas apparere.

IX. S. LEO MAGNUS, *à die 8. Septemb. anni 440. ad diem 30. Octob. anni 461. Pont. Max. serm. 9. de jejunio decimi mensis.* Fiat abstinentia fidelium cibis pauperum;

&

& quod quisque subtrahit sibi, proficiat indigenti: Quia, licet multum & animis & corporibus conferant remedia parcitatis, parum tamen utilia sunt ipsa jejunia, nisi misericordiae sanctificentur effectu: in eleemosynis enim virtus quaedam est instituta Baptismatis. *Et serm. 3. de jejuniis Pentec.* Proficiat eleemosynis, quod non impenditur mensis: Tunc enim demum ad animae curationem proficit medicina jejunii, cum abstinentia jejunantis esuriem reficit indigentis. *item serm. 10. de Quadrages.* Jejunii nostris egentium refectio suffragetur: Nulla enim devotione fidelium magis Dominus delectatur, quam ista, quae pauperibus ejus impenditur: Et ubi curam misericordiae invenit, ibi imaginem suae pietatis agnoscit.

X. S. GREGOR. M. a. 3. Sept. anni 590. ad 12. Mart. anni 604. Pont. summus, hom. 16. in Evang. Nemo sibi ab-

236 *Jejunans ea, qua sibi subtrahis.*
abstinentiam solam credat sufficere,
cum per Proph. (*Isa. c. 58. v. 6. 7. &
8.*) Dominus dicat : *Nonne hoc est
magis jejunium, quod elegi? ... Fran-
ge esurienti panem tuum, &c.* Illud
ergo jejunium Deus approbat, quod
ad ejus oculos manus eleëmofynarum
levat ; quod cum proximi dilectione
agitur ; quod ex pietate conditur.
Hoc ergo, quod tibi subtrahis, alteri
largire : ut, unde caro tua affligitur,
inde egentis proximi caro reparetur :
Hinc etenim per Prophetam (*Zachar.
c. 7. v. 5. & 6.*) Dominus dicit : *Cum
jejunaretis & plangeretis, nunquid
jejunium ieiunastis mihi? Et cum co-
meditis & bibitis, nunquid non vobis
comeditis, & vobismetipsis bibitis?* Sibi
enim comedit & bibit, qui alimenta
corporis, quæ sunt communia dona
Creatoris, sine indigentibus percipit :
Et sibi quisque jejunat, si ea, quæ sibi
ad tempus subtrahit, non pauperibus
tribuit, sed ventri postmodum offe-
renda

renda custodit. Hinc per Joëlem (c. 2. v. 15) dicitur: *sanctificate ieiunium*. Jejunium quippe sanctificare, est adjunctis bonis aliis dignam Deo abstinentiam carnis ostendere.

XI. S. ELIGIUS, *cap. 4. num. 3. laudatus*, homil. 9. Pœnitentes, quæ ventri subtrahunt, erogent pauperibus.

XII. THEODULPHUS, *Episc. Aurelian. qui anno 794. Concilio Francof. interfuit, in selectis capitulis, cap. 38.* Diebus verò jejunii eleemosyna facienda est; & cibum vel potum, quo quisq; uti debuit, si non jejunaret, pauperibus erogat. Quia jejunare, & cibos prandii ad cœnam reservare, non mercedis, sed ciborum est incrementum.

XIII. HERMAS PASTOR (*quem origenes, Eusebius, S. Hieron. Sedulius & alij credunt esse illum, quem Apostolus ad Rom. 16. v. 14. vult salutarum; quemque iam sec. 2. S. Irenæus allegando laudavit*) lib. 3. similitudine 5. Illo die, quo jejunabis, nihil omnino gustabis

bis nisi panem & aquam ; & computatâ quantitate cibi , quam ceteris diebus comesturus eras , sumptum diei illius , quem facturus eras , repones & dabis viduæ , pupillo , aut inopi ; & sic consummabis humilitatem animæ tuæ ; ut , qui ex eo acceperit , satiet animam suam , & pro te adeat Dominum Deum oratio ejus. *Unde & Ecclesia per Quadragesimam in Capitulo feriali ad Nonam fidelibus illa Omnipotentis Dei verba ex Isaia cap. 58. identidem inculcat : Frange esurienti panem tuum ; & egenos vagosque induc in domum tuam : Cum videris nudum , operi eum ; & carnem tuam (i. e. proximum tuum pauperem) ne despexeris.*

